

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

درخت ممنوع
اوسلندر
فانوس بهادروند

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

روزه اولسلندر در اردیبهشت ۱۹۰۱ در شهر چرنویتز مرکز بوکوینا در خانواده‌ای آلمانی زبان و یهودی پرورش یافت. او کودکی و نوجوانی اش را در "مادر سبز بوکوینا" و چشم اندازی که مرا آفرید" گذراند. چرنویتز شهری هنری بود و مردمی هنر دوست داشت که بسیاری از شاعران و دوستداران فلسفه در آن می‌زیستند. در جوانی به آمریکا مهاجرت کرد. او سال‌ها به سختی در آنجا زندگی کرد.

روزه اولسلندر دلبستگی وافری به سرزمین مادری اش بوکوینا داشت. در شعرهایش این عشق و علاقه را به خوبی می‌توان دید. سرزمین مادری اش پیوسته در تلاطم و اضطراب بود و او نیز در یکی از کتاب‌هایش احساس خود را این گونه بیان می‌کند: "چرا می‌نویسم؟ شاید به این سبب که در چرنویتز به دنیا آمدم، به این سبب که جهان در چرنویتز به سویم آمد. آن چشم اندازهای ویژه و آدم‌های ویژه. افسانه‌ها و اسطوره‌ها در هوا بودند. آدم‌ها را تنفس می‌کرد. سرزمین مادری بوکوینا در طی جنگ جهانی مورد تعرض فاشیست‌های آلمانی و اروپایی قرار گرفت. آثار و نوشه‌های او عبارت اند از: رنگین کمان، سی و شش پارسا، تابستان کور، درخت منمنع، نشانه‌های دیگر و اسباب شعر و شاعری، بدون روایید و...".

روزه اولسلندر نگاهی عمیق و فلسفی به جهان داشت و می‌گفت: "من صدای قلب خرزه را می‌شنوم".

جلد پنجم از مجموعه‌ی آثارش به همین نام است. او جایزه‌های ادبی بی‌شماری دریافت کرد. در سال ۱۹۸۸ در سوم ژانویه در دوسلدرف در خانه‌ی سالمدنان نلی زاکس دیده از جهان فرو بست. او تحت تاثیر گوته و هاینه، ریلکه، هولدربن، تراکل، گورک هیم و کافکا بود از شاعران امریکایی استیون والیس، اکامینگز، و تی اس الیوت توجهش را جلب کردند اونگارتی، شاعر ایتالیایی، و پابلو نروودا با وی دوست بودند. با نلی زاکس و گونتر ایش هم فکر و هم احساس بود. از مهم‌ترین اتفاق‌های زندگی اش این بود که

در طول جنگ جهانی دوم تمامی شعرهایش را به انگلیسی می نوشت و بارها گفت : "من به زبان آدم کشان شعر نمی سرایم و سخن نمی گویم. کتاب "درخت ممنوع" شعرهای سروده شده در آن سال هاست. ماریان مور بارها شعرهای او را ستود. این کتاب هم اکنون در دست چاپ است. شعرهای زیر از این دفتر گزیده شده اند.

۱

درخت ممنوع

درخت ستبری
رویاند
از مرز به مرز
درختی ممنوع
در بهشتی بی نهایت.

هنوز میوه ام را می خورند
ناخواسته
می خورند
میوه های مطرود
و می نوشند

عصاره‌ی خرد
که نفرینش می کنند.
اگرچه کاردھایی
از چشمان هیتلری
میوه ام را پاره پاره کرد

۲

اگر چه بخار
تنفس هیتلری پوسته ام را سوزاند
من زنده مانده ام
درختی سبز
با شاخه هایی شکسته
ومیوه هایی خونین
با ریشه هایی شاداب اما
که می رویند از مرز به مرز.

صبح

صبح وحدت اشیا را می شکند
خواب ماجرای شگفت
آگاهی به آمیختگی مضمون ها
موقعیت ها دگرگون می شوند
دیری نمی پاید که تو
نه اینی نه آن و نه آنجا.
پرال جامع علوم انسانی

۳

و باز گشته ای به زندگی نظم یافته ات
رفتارهای عادت شده
واژه های خانگی و فکرهايت.
درخانه ای

خانه امن است و سرد
از گذشته ات اندکی کاسته نمی شود.
مزه های آشنا عمل نمی کنند
تو باز گشته ای
به خانواده - کشور - کلیسا و همسایه
و به تصویرت در بازتاب آینه

تو باز گشته ای
چه خواهی کرد
چه خواهی کرد
بافتن یک یا دو کلاف
از رویاهیت
به همان شیوه‌ی روزمره؟

۴

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

صبح وحدت اشیا را می شکند